

T.C. MERKEZ BANKASI TARAFINDAN ELEKTRONİK PARALARA VE ÖDEME HİZMETLERİNE İLİŞKİN YENİ YÖNETMELİK YAYIMLANDI

T.C. Merkez Bankası ("**Banka**") tarafından düzenlenen ve 01 Aralık 2021 tarihli ve 31676 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para İhracı ile Ödeme Hizmeti Sağlayıcıları Hakkında Yönetmelik ("**Yönetmelik**") ile mevcut Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para İhracı ile Ödeme Kuruluşları ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Yönetmelik'in ("**Mülga Yönetmelik**") yürürlükten kaldırılmasına karar verilmiştir.

İşbu bilgi notunda ödeme hizmeti ve elektronik para ihracı faaliyetlerine ilişkin yeni Yönetmelik kapsamında getirilen esaslı değişikliklere ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

YÖNETİCİ ÖZETİ

Yönetmelik kapsamında getirilen temel yenilikler ve değişiklikler aşağıdaki şekilde özetlenebilecektir:

- (i) *Ödeme kuruluşu veya elektronik para kuruluşu olarak faaliyet göstermek isteyenler için faaliyet izni alma sürecinde değişikliğe gidilmiş ve faaliyet izni başvuru süreci daha sıkı şartlara tabi hale getirilmiştir.*
- (ii) *Asgari özkaynak tutarının münhasıran fatura ödemeye aracılık eden ödeme kuruluşları için 3 milyon TL, ödeme kuruluşları için 5 milyon TL ve elektronik para kuruluşları için 13 milyon TL'den az olamayacağı düzenlenmiştir.*
- (iii) *Anonim ön ödemeli araçların bazı istisnalar dışında online işlemlerde kullanılamayacağı hükme bağlanmıştır.*
- (iv) *Kuruluşların yurt dışında yerleşik kuruluşlar ile işbirliklerine ilişkin düzenlemeler getirilmiştir.*
- (v) *Yönetmelik'te öngörülen koşulları sağlamak kaydıyla, birebir bir itibari para karşılığı çıkarılan ve sanal olarak oluşturulup dijital ağlar üzerinden dağıtımı yapılan varlıklar elektronik para kapsamına alınmıştır.*

I - YÖNETMELİK İLE GETİRİLEN DEĞİŞİKLİKLER VE YENİLİKLER

Yönetmelik'te yer alan önemli değişik ve yeniliklere ilişkin hükümlere aşağıda yer verilmiştir.

A. Faaliyet İzni Alma Sürecinde Değişiklikler Yapılarak, Başvuru Dokümanları Kapsamı Genişletilmiştir

Ödeme kuruluşu veya elektronik para kuruluşu olarak faaliyet göstermek üzere faaliyet izni alma sürecinde değişiklikler getirilmiş; başvuru prosedürü daha sıkı şartlara tabi kılınmıştır.

Öncelikle faaliyet izni almak için ticaret unvanının ticaret siciline tescilinden önce Banka'ya bir bildirim dilekçesi, Yönetmelik madde 11'de yer alan belgeler ve esas sözleşmesinin taslağı ile birlikte başvurusu gerekmektedir. Başka bir yenilik olarak **500.000 Türk Lirası** tutarında **başvuru ücreti** ödenmesi ve ödemeye ilişkin dekontun da Banka'ya sunulacak başvuruya ilişkin bildirim dilekçesine eklenmesi zorunluluğu getirilmiştir.

Anılan bildirim dilekçesinin sunulmasını müteakiben sırasıyla Banka tarafından başvuru yapıldığına ilişkin bir belge düzenlenir ve belgenin tebliğinden itibaren **6 ay içinde** istihbari inceleme aşamasına ilişkin başvuruda bulunulması gerekmektedir.

İstihbari inceleme aşamasının Banka tarafından onaylanması durumunda, onaya ilişkin yazılı bildirimin yapılmasından sonra *en geç 120 gün içerisinde* Banka'ya nihai onay aşaması için başvuru yapılır. Banka tarafından yapılan inceleme sonucunda nihai onay verilmesi ile faaliyet izni alınmış olacaktır.

Faaliyet izni alınmasını takiben ise **10 gün içinde** faaliyete başlandığına ilişkin bildirimde bulunması gerekli olup, **lisans ücreti** olan **1.000.000 Türk Lirası**'nın ödendiğine ilişkin dekontun da eklenmesi gerekmektedir.

B. Asgari Özkaynak Tutarı ve Mesleki Sorumluluk Sigortası Yükümlülükleri Getirilmiştir

Asgari özkaynak tutarının münhasıran fatura ödemeye aracılık eden ödeme kuruluşları için 3 milyon Türk Lirası, ödeme kuruluşları için 5 milyon Türk Lirası ve elektronik para kuruluşları içinse 13 milyon Türk Lirası'ndan az olamayacağı düzenlenmiştir. Ayrıca bu kuruluşların ödeme hacimlerinin büyüklüğü için Yönetmelik'te belirli aralıklar belirlenmiş, bu aralıklara göre belirlenen formülle hesaplanan özkaynak tutarının bir önceki cümlede belirtilen tutarlardan yüksek olması durumunda bu yeni hesaplanan tutarın asgari özkaynak tutarı olarak dikkete alınacağı hüküm altına alınmıştır.

Müşterilerin ödeme hesaplarına konsolide halde çevrimiçi erişimini sağlayan hesap bilgisi hizmeti sağlayıcıları için asgari özkaynak sınırı bulunmamakta olup bu kuruluşlara mesleki sorumluluk sigortası yaptırma yükümlülüğü getirilmiştir.

C. Elektronik Para Kapsamı Genişletilmiştir

Birebir bir itibari para karşılığı olarak çıkarılan, sanal olarak oluşturulup dijital ağlar üzerinden dağıtımı yapılan gayri maddi varlıklar da elektronik para kapsamında dahil edilmiştir. Ancak bu varlıkların, ihraç eden kuruluş tarafından kabul edilen fon karşılığı ihraç edilmesi, elektronik olarak saklanması, Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun'unda ("**Kanun**") tanımlanan ödeme işlemlerini gerçekleştirmek için kullanılması ve ihraç eden kuruluş dışındaki gerçek ve tüzel kişiler tarafından da ödeme aracı olarak

kabul edilmesi gereklidir. Bu kapsamda, itibari para dışındaki varlıklara dayalı çıkartılan kripto varlıkların elektronik para niteliğinde olmadıklarına dair değerlendirmeler değişmeyecektir.

Yönetmelik'in yürürlük tarihinden önce elektronik para olarak değerlendirilebilecek bu gayri maddi varlıkları ihraç eden kuruluşlar 1 yıl içerisinde Banka'ya başvurarak gerekli izinleri almak zorundadır.

Banka tarafından bu hususa ilişkin ayrıca bir Yönetmelik çıkarılacağı da düzenlenmiştir.

D. Bankalararası Kart Merkezi A.Ş. için Yeni Görevler Öngörülmüştür

ödeme hizmeti kapsamına giren bir ödeme yöntemi ile mal ve hizmet sunan işyerlerine, ödeme işlemlerine ilişkin süreçlerin kolaylaştırılması ve ödemeler alanında dolandırıcılık ve kötü niyetli kullanım faaliyetlerinin önlenmesi amacıyla **işyeri kodu** verileceği öngörülmüştür. Bu uygulama kapsamında işyeri kodları Bankalararası Kart Merkezi A.Ş tarafından verilecektir.

Ödeme emir başlatma hizmeti ile müşteri verilerinin konsolide edilerek çevrimiçi platformlarda sunulması hizmetlerini yürütecek olan açık bankacılık şirketlerinin lisans alma başvurusu nihai onay aşamasında bu faaliyetleri yürütebileceklerine dair Bankalararası Kart Merkezi A.Ş.'den teknik yeterlilik belgesi almaları öngörülmüştür.

E. Ergin Olmayanlar ile Ön Ödemeli Araçlara İlişkin Kısıtlamalar Getirilmiştir

Ergin olmayan kişilere sunulacak hizmetler bakımından ise çeşitli sınırlamalar getirilmiştir. Ön ödemeli araçların ilk ihracı ile elektronik para hesaplarının açılması esnasında yasal temsilcisinin onayı alınması ve onayın kaydedilmesi gerekli kılınmıştır.

Ön ödemeli araç kavramı ise ilk kez Yönetmelik ile *"herhangi bir şekilde ödeme hesabına bağlı olmayan ve kimlik tespiti veya doğrulaması yapılmamış, önceden ödeme ya da yükleme yapılması suretiyle kullanılabilir hale gelen, tekrar yükleme yapılma imkanı bulunan veya bulunmayan şekilde ihraç edilebilen ve yüklenen bakiye kadar kullanıma izin verilen ön ödemeli araç"* olarak düzenlenmiştir.

Yine benzer olarak elektronik haberleşme işletmecisinin, ön ödemeli veya faturalı mobil ödeme hizmetini, ancak ergin olmayan kişinin yasal temsilcisi tarafından bu işlemlerin yapılabilmesine ilişkin onay verilmiş olması şartıyla sunabileceği düzenlenmiştir.

Anonim ön ödemeli araçların ise yalnızca araç hamilinin fiziki olarak bulunduğu işyerlerinde veya Güven Damgası alan hizmet sağlayıcı ve aracı hizmet sağlayıcılar nezdinde mal veya hizmet alımlarına ilişkin ödeme işlemleri ve fatura ödeme işlemlerinde kullanılabileceği hükmü getirilmiştir.

F. Döviz Cinsi İşlemlerle İlgili Kısıtlamalar Getirilmiş, Yabancı Kuruluşlar ile İşbirliği Düzenlenmiştir

Mülga Yönetmelik ile ödeme kuruluşları ve elektronik para kuruluşlarının sadece ödeme hizmetinin sunulmasıyla ilgili olmak kaydıyla döviz ile işlem yapabileceği düzenlenmiş idi. Yönetmelik kapsamında bu sınırlama korunmuş, ilaveten döviz ile işlem yapılabilecek haller sayılmıştır. İlaveten işlemin her iki tarafının da Türkiye'de yerleşik olduğu ve Türkiye'de bulunan ödeme hizmeti sağlayıcılarının kullandığı ödeme işlemleri ile ilgili olarak döviz alım satım işlemi yapamayacağı belirtilmiştir.

Türkiye’de yerleşik ödeme kuruluşları ve elektronik para kuruluşlarının yurtdışındaki kişilerle işbirliği yapması yurtdışındaki kuruluşun Banka’dan izin alınması koşuluna tabi kılınmıştır. Bu kapsamda Kanun kapsamına giren ödeme hizmetlerini yurt içinde yerleşik müşterilere yurt dışında yerleşik tüzel kişi ile birlikte sunması şeklinde işbirliği yürütülebilecektir ve sadece gönderen veya alıcıdan en az birisinin yurt dışında bulunduğu ödeme hizmetleri ile sınırlı olacaktır. İş birliği yapılan hallerde yurt dışında yerleşik tüzel kişi hizmetin görünen yüzü olamayacaktır. Bu kapsamda işbirliği yapılan tüzel kişinin kendi marka ve logolarını yurt içinde faaliyet izni aldığı izlenimini yaratacak şekilde kullanması ve yurt içinde yerleşik müşterileri hedefleyecek şekilde internet sitesi kurması yasaklanmaktadır.

G. Diğer Bazı Düzenlemeler

Ödeme fonlarının, koruma hesabının bulunduğu bankada gecelik vadede nemalandırılmasına izin verilmiştir.

Ödeme kuruluşları ve elektronik para kuruluşlarını temsil edebilecek kişilere ilişkin detaylı koşullar getirilmiş ve temsilcilerin Türkiye Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşları Birliği nezdinde kaydının tutulması gerektiği belirtilmiştir.

II – YÜRÜRLÜK VE UYUM

Yönetmelik yayım tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir. Yönetmelik’in yürürlüğe girdiği tarihte faaliyette bulunan kuruluşlar, mevcut düzenlemeler kapsamında yer almayan hükümlere 1 yıl içerisinde uyumlu hale gelmek ile yükümlü kılınmışlardır.

İşbu bilgilendirme notu 01 Aralık 2021 tarihli ve 31676 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para İhracı ile Ödeme Hizmeti Sağlayıcıları Hakkında Yönetmelik’e ilişkin bilgilendirme amacıyla 8 Aralık 2021 tarihi itibarıyla hazırlanmıştır.

İşbu bilgilendirme notu içerisinde yer alan değerlendirmeler hukuki tavsiye ya da hukuki görüş niteliği teşkil etmemekte olup, bu değerlendirmelerden ötürü herhangi bir şekilde Aksu Çalışkan Beygo Avukatlık Ortaklığı’na sorumluluk tahmini mümkün değildir. Bu bilgi notunun kapsamındaki soru ve sorunlarınız bakımından hukuki danışman görüşü alınması tavsiye edilir.

Ayrıntılı bilgi için bizimle temasa geçebilirsiniz.

ELA SARI
Ortak Avukat

ela.sari@aschukuk.com

DİDEM BAYRAKTAR
Avukat

didem.bayraktar@aschukuk.com

SERDAR ŞAHİN
Stajyer Avukat

serdar.sahin@aschukuk.com

ASChukuk
AKSU ÇALIŞKAN BEYGO AVUKATLIK ORTAKLIĞI

Esentepe Mh. Harman 1 Sk. No 5 Harmançı Giz
Plaza Kat 3-8-15-16 34394 Şişli - İstanbul

+90 212 284 98 82
+90 212 284 98 83
+90 212 279 63 32
info@aschukuk.com

www.aschukuk.com